

W E SRODĘ DNIA 19. LIPCA 1809.

Suspension d'Arme Entre les Armeés de S. M. l'Empereur des Français, Roi d'Italie, & S. M. l'Empereur d'Autriche.

Art. 1. Il y aura suspension d'arme entre les Armeés de S. M. l'Empereur des Français, Roi d'Italie, & S. M. l'Empereur d'Autriche.

Art. 2. La ligne de demarcation sera du Coté de la haute Autriche, la Frontiere qui separe l'Autriche de la Boheme, le Cercle de Znaym, celui de Brünn, & une ligne tracé de la Frontiere de Moravie sur Raab, qui commencera au point ou la frontiere du Cercle de Brünn touche la March jusqu'au conflant de la Taya: de la a St. Joanne & la route jusqu'a Presbourg, Presbourg & une demi lieu autour de la ville. Le Grand Danube jusqu'a l'embouchure de la Raab, Raab & une demi lieu autour: le Raab jusqu'a la frontiere de la Styrie, la Styrie la Carniole, l'Illie & Fuipe sauf la ratification de S. A. J. l'Archiduc Charles (pour Fiume seulement.)

Art. 3. Les Citadelles de Brünn & de Gratz seront évacués immédiatement après la Signature de la présente Suspension d'Arme.

Zawieszenie [broni między wojskiem Nayaś. Cesarza Jmci Francuzow Króla Włoskiego i Nayaś. Cesarza Austryi.

Art. 1. Będzie zawieszenie broni między wojskiem Nayaś. Cesarza Francuzow, Króla Włoskiego, i Nayaś. Cesarza Austryi.

Art. 2. Linia demarkacyyna będzie od strony wyższej Austryi, granica, która dzieli Austryę od Czech, Cyrkuły Znayski i Bryński, a linia pociągnięta od granicy Morawii na miasto Raab, która zaczynać się będzie od punktu, gdzie granica Cyrkułu Bryńskiego dotyka się Marchii i wzdłuż Marchii aż do uścia Tawy; stamtąd do S. Joanny i droga aż do Presburga. Miasto Presburg i pół mili w około, wielki Dunaj aż do uścia rzeki Raab, miasto Raab i mila w okrag: rzeka Raab aż do granicy Styryi, Styrya, Karaiola, Istrya i Fiuma, z odwołaniem się do ratyfikacyi Arcy Xcia Karola (tylko co do Fiumy.)

Art. 3. Wojsko ustąpi z twierdz Bryn i Gratz natychmiast po podpisie niniejszego zawieszenia broni.

Art. 4. Les detachemens de troupes Autrichiens qui sont dans le Tyrol & dans le Vorarlberg ev. cueront ces deux pays; le fort de Saxembourg, sera remis aux troupes Francaises.

Art. 5. Les Magasins de Subsistances & d'habillement qui se trouveraient dans le pays qui doit etre evacué par l'Armée Autrichienne et qui lui appartiennent, pourront etre evacues.

Art. 6. Quant a la Pologne les deux armées prendront la ligne qu'elles occupent aujourd'hui.

Art. 7. La presente suspension d'arme durera un mois, et avant de recommencer les hostilités, on se prevendra un mois d'avance.

Art. 8. Il sera nommé des Commissaires respectifs, pour l'exécution des presentes dispositions.

Art. 9. A dater de demain le 13 les troupes Autrichiennes evacueront le pays designés dans la presente Suspension d'Arme et se retireront par journées d'etapes. — Le fort de Bunn sera remis le 14 à l'Armée Francaise et celui de Gratz le 16 Juillet.

Fait et arrêté entre nous sougnés, chargés des pleins pouvoir de nos Souverains respectifs la presente Suspension d'Arme, Le Baron de Wimpfen General Major et Chef de l'Etat Major de l'Armée Autrichiennes et S. A. S. le Prince de Neuchatel, Major General de l'Armée Francaise. Au Camp devant Znaym le douze Juillet mille huit cent neuf.

(Signé) *Alexandre, et le Baron de Wimpfen.*

Pour Ampliation
Le Major General
(Signé) *Alexandre.*

Pour ampliation Conforme Le General de
Brigade Chefs de l'Etat Major
General Fischer.

Art. 4. Oddziały woysk Austryackich, znajdujące się w Tyrolu i w Koralbergu, ustąpią z tych krajów. Twierdza Saxenburg oddana będzie woyskom Francuzkiem.

Art. 5. Składy żywności i ubiorcze znajdujące się w kraju z którego mają ustąpić woyska Austryackie, a do tegoż woyska należące, będą mogły być wywiezionemi.

Art. 6. Co się tyczy Polski, obydwa woyska zajmą linię, na której dziś stoją.

Art. 7. Ninieysze zawieszenie broni trwać będzie przez miesiąc, a rozpoczęcie kroków nieprzyzielskich poprzedzi piętnastu dniowe wypowiedzenie.

Art. 8. Wyznaczeni zostaną z obydwóch stron kommissarze do uskutecznienia ninieyszych opisow.

Art. 9. Od daty jutrzeyszey 13go b. m. woyska Austryackie ustąpią z krajow w ninieyszem zawiesz niu broni wymienionych i cofną się marszami etapowemi. — Twierdza Bryn oddana będzie woysku Francuzkiemu 14go, a twierdza Gratz 16go Lipca.

Ułożono i postanowiono ninieysze zawieszenie broni między nami niżej podpisanemi, umocowanemi przez naszych respective Monarchow, Bar. de Wimpfen, Jen. majorem Szefem sztabu jeneralnego woysk Austryackich, J. O. Xciem de Neuchatel Majorem jenerał: woysk Francuzkich, w Obozie pod Znaym dnia dwunastego Lipca tysiąc osmset dziewiętego roku.

(Podp.) *Alexander.*
Baron de Wimpfen.

Zgodno, z Oryginatem
(Podp.) *Major Jeneralny,*
Alexander.

Tłumaczenie zgodne z oryginatem
Fischer.

POWITANIE

Jasnie Oświeconego Xiążęcia Jegomości Jozefa Poniatowskiego, Naczelnego Wodza woysk Polskich, różnych Orderow Kawalera, przez Tomasza Krzyżanowskiego, Konsyliarza Magistratu Krakowskiego Imieniem Miasta dnia 15go Lipca 1809 roku miane.

JAŚNIE OŚWIECONY XIĄŻĘ!

I WALECZNI RYCERZE POLACY.

Wszecchnośny Rządca Świata, który podnosi i zatracca narody został na nas piętnastoletnią niewolą, i lubo narad ten i język nawet, uciemiężyciele nasi chcieli mieć szubiony, my lednak ufni w litościwym Boga miłosierdziu, z głęboką pokorą i łzami błagaliśmy Go o darowanie przewinień naszych, o błogosławieństwo oręża woysk Polskich, o przywrócenie narodu i bytu naszego, Prawica Wszecchnośnego wysłuchała proźby nasze, naród odzyskany, i woyska Polskie wsparte protekcją Największego z wojowników świata Napoleona Wielkiego Cesarza Francuzow, Króla Włoskiego, Protektora ligi Reńskiej, Wskrzesciciela Polakow, rozgromiwszy wszędzie z największą chwałą, kupy woysk nieprzyjacielskich pod przewodnictwem Waszey Xiążęcey Mości, jako naczelnego Wodza weszły dziś do tej stolicy Królestwa Polskiego, miejsca koronacyi Królów Polskich, i kosztownego składu ich popiołów, w tym dniu dla narodu Polskiego sławnym, kiedy Władysław Jagiełło roku 1410 zgromadzone całych Niemiec na zatracenie narodu Polskiego woyska pobiwszy 50,000 na placu położył 40,000 w niewolą zabrał i 50 zdobył chorągwi, pozwolił oraz Bóg Najwyższy, po piętnastoletnim i jednym miesiącu cierpienia powitać w murach miasta tego W. Xcia Mość i waleczne woyska Polskie. Wielbiąc przeto Boskie miłosier-

dzie, dziękując Najjaśniejszemu Cesarzowi Francuzow, Królowi Włoskiemu, Protektorowi ligi Reńskiej Wskrzescielowi Polakow Napoleonowi Wielkiemu, za daną narodowi Polskiemu pomoc, składamy W. Xiążęcey Mości za oswobodzenie miasta tego z niewoli najpokorniejsze dzięki i dalszey wspaniałey opiece polecamy.

O D E Z W A

W główney Kwaterze w Puławach dnia 2go Lipca 1809. Polacy! Obywatele obydwóch Galicyi!

Wszedłszy z woyskiem do korpusu dzielnego wielkiej armii należącemu, na ziemię Galicyami zwaną, wezwałem was do łączenia się z nami przeciw wspólnemu nieprzyjacielowi, który krwią waszą, tą samą co w nas płynie, za swoje a wam obce interesa tak dawno marnotrawnie szafuje. Zapewniłem was w tedy, że usiłowania wasze przyniosą wam opiekę Wielkiego Wskrzesciciela waszych współbraci. Teraz spełnia się już to przyrzeczenie, a na wielkości umysłu Napoleona zasadzone sprawiedliwe nadzieie, do skutku przychodzą.

Najjaśniejszy Cesarz Francuzow, Król Włoski i Protektor ligi Reńskiej, raczył mi zalecić! rozkazem z Wiednia pod d. 10 Czerwca datowanym, abym objął tymczasowo Imieniem Jego w possessye obydwie Galicye. Ustaie więc wszelkie bywszego rządu znaczenie, i powinność ulegania jego rozkazom. Herby rządu byłego Austryackiego, z gmachów publicznych, gościńcow, dróg i granic ościennych, i zewsząd ustąpią, a zwycięskie Orły państwa Francuzkiego na ich miejscach staną. Bieg całej Administracyi krakowey będzie się odprawiał pod Wielkim Napoleonem Imieniem, a sprawiedliwość w Jego odtąd Imieniu wszystkim wymierzana będzie. Rząd cent

ralny przezemnie dnia 2 Czerwca r. b. ustanowiony, w złożonej do rąk moich przysiędze, znajdzie nową pobudkę do dalszego kierowania sterem rządowym pod i nieniem Cesarza Francuzow, i od wszystkich władz krajowych jak najuroczystszą przysięgę wierności odbierze. — Gdzieby iaka niedogodność w Administracyi wewnętrznej była, uchylć ją mam władzę, i przyrzekam, ktoby urzędowania pod imieniem Napoleona Wielkiego niegodnym się okazał, natychmiast od urzędu usuniętym będzie.

Obywatele Galicyi! Oto są pierwsze skutki waszego ducha narodowego, który wam u Wskrzeficiela narodow te pełną przyszłych losow szczęśliwych łaskę wyjednał. Nieprzestawajcie zasługiwać na nią. Ciągłe a gorliwe usiłowania wasze, oznaki do życia przywracanej narodowości, miłość oycyzny i honoru, przestrzeganie porządku, uszanowanie i posłuszeństwo dla praw zwysięzcy, dla urzędow i urzędnikow władzą moją postanowionych, całkowite poświęcenie się dla dobra kraju, i sławy narodu, doprowadzą was do tego celu, jaki wam opiekująca się losami narodow Opactwo przeznaczyła. Bądźcie wiernymi temu hołdowi, który wasza deputacya przez pełnomocnictwo wasze 13 Czerwca r. b. zaszczytem reprezentowania ogółu obywateli obydwóch Galicyi okryta, przed tronem Cesarza Francuzow składa. Akt ten uroczysty jest waszem dziełem znakomitem; jest waszą narodową przysięgą, która wszelkie węzły stanu między wami, a bywszym rządem Austryackim zrywa. Niech się cały naród do Kościołow zgromadza, i tam pośród gorących modłow do Boga za kapłanami swymi świętą przysięgę wierności dla Napoleona Wielkiego o powtarza.

Wyśi nad wszelkie przeszkody, i prze-

niknieni wielkością sprawy, idźcie waszysey za nateknieniem tych cnoc Obywatelskich, których kiedyś ziemia wasza pięknie była siedliskiem. Jedni pod hasłem Napoleona Wielkiego pilnujcie porządku w Administracyi krajowej, drudzy spieszcie walczyć pod zgnębieni dla nieprzyjaciół znakami największego Bohatera.

Patrzcie jakie wam szczęście (Mądrość Napoleona Wielkiego gotnie! — Patrzcie jak was Orły Francuzkie do sławy prowadzą! —

Jozef Xzę Poniatowski,

Naczelny Wodz woysk

Polskich.

Horodyski, Referendarz Cywilno - Woyskowy.

Woysko sprzymierzone, w Kwaterze głównej w Puławach dnia 2go Lipca 1809 roku, Sztab Jeneralny, rozkaz dzienny.

Jaśnie Oświecony Xzę Jmé Panistowski, naczelny Dowodzca woysk Polskich, spieszy donieść woysku, iż Najjaśnieyszy Cesarz i Król Napoleon Wielki kontent jest z woyska Polskiego, i to mu oświadczyć zalecił. Pochwały tego największego Monarchy i Wodz, powinny nam być zachęceniem do zasługowania sobie co raz więcej na Jego ukontentowanie i łaskawą opiekę której tyle już doznaliśmy dowodow, i w ten moment odbieramy nowy, gdy nas zasilać przyrzeka bronią, pieniędzmi, co już oboie jest w drodze.

Odebrał oraz Xzę Jmé rozkaz, aby Galicve wziął tymczasowie aż do pokoju w possessyą w Imieniu Najjaśnieyszego Cesarza i Króla, aby wszędzie na miejscu orłow Austryackich stanęły orły Francuzkie, aby wszystkie sądy w Imieniu Najjaśnieyszego Cesarza

Francuzow odprawiały się, aby wszelkie wladze krajowe złożyły w ręce Jaśnie Oświeconego Xiecia naczelnego Dowodcy przysięgę wierności dla tegoż Najjaśniejszego Cesarza.

Zaleca przeto Jaśnie Oświecony Xiążę wszystkim Jenerałom i wszelkiej rangi officerom, aby ile do kogo należy ściśle trzymali się tych przepisow, i aby te we wszystkich punktach były uskutecznione, starali się.

Uwladomia oraz woysko, iż z woli Najjaśniejszego Cesarza i Króla, siła zbroyna w Galicyi formująca się, ma mieć organizacyę Francuską, orły Francuzkie, i zostawać ma na żeldzie tegoż Najjaśniejszego Cesarza; i pod Kommandę Jaśnie Oświeconego Xcia naczelnego Dowodcy, ma łącznie z nami walczyć przeciwko wspólnemu nieprzyjacielowi.

Fischer, Jenerał brygady, Szef Sztabu Jeneralnego.

Z Warszawy d. 8. Lipca.

Frederyk August, z Bożey łaski Król Saski, Xiążę Warszawski, &c. &c.

Polacy! Już niezdne woysko ziemię Xięstwa, zostało przymuszone zwycięstwem waszego Wielkiego Wskrzesiciela i dzielnością woyska naszego, opuścić naszą stolicę, i zwrócić się ku swoim siedliskom.

Złożywszy dzięki Opatrzności za udzieloną nam szczególniejszą opiekę, mamy sobie za obowiązek, użyć pierwszej chwili powroconego naszego rządu, na wynurzenie tych uczuziow, które w nas wzbudziły patryotyzm i przywiązanie narodu do naszej osoby, w tych trudnych okolicznościach tak świetnie nam dowiedzionych.

W kroczył był nieprzyjaciel w kray zlicznym woyskiem; oprzec mu się, zaledwo podobnym zdawało się: lecz wnet doznał, iaka jest siła waleczności prowadzoney przez

Dowodzcę tak odważnego i biegłego, takim jest nasz Minister woyny Poniatowski. Retyw wasze, którym twor nadał Wielki Bohater, i natchnął je tym duchem mężstwa, którego pod ckiem jego pierwsze rozpoczynają zawody okazały się godnemi swojego Tworcy.

W liczbie wiele szczupleysze, nie tylko się nieprzyjacielowi oparli, ale nadto, wszędzie go pomyslnie atakowały. Zniosły zwycięztwo w prowincye jego panowania, i wszędzie się sławą okryły.

Ogół narodu z swciey strony okazał, że go ożywia ten sam duch waleczności i miłosc oycyzny, co i dawnych Polakow. Należd licznego nieprzyaciela, nie ustraszył go, zapalił tylko do ochoczych i nadzwyczajnych ofiar, bez ochrony osobistej własności, poniosł ją całkowicie na obronę oycyzny. Ubiegały się departaments, któren licznieyszymi szeregami pomnoży działające woysko, któren je zasili żywnościami, któren na odparcie nieprzyaciela potężniejszą zbroyną siłę wystawi. Skutkiem dowiedli, że ukochanie oycyzny, szczególnym jest narodu przymiotem, stali się godnym naśladowania wzorem. Jaceż Opatrzność uwieńczyła równą pomyslnością wspaniałe usiłowania.

Nasza Rada Stanu przez swoją wierność, gorliwość, roztropne środki, nawet przez starania utrzymania się w czynności, samą zmianą miejsc posiedzeń swcieh, wsparta od wszystkich konstytucyynych władz, równym sposobem myślenia zajętych, potrafiła zachować działania rządu tyle, ile trudne okoliczności mogły dozwolnić.

Polacy! Oycyzna winna wam swoje wybawienie, winna pochwałę u Wielkiego waszego Wskrzesiciela, którego uwagi nysć nie mogły i woyska waleczne dzieła, i narodu gorliwy zapal, winna wam nadto zwiększony u-

postronnych zaszczyt, i chlubę dla pragnącego Sakiemu narodowi.

Chociaż i w oddaleniu, serce nasze nie przestawało być z wami. Potrzebie wasze było nam zawsze przytomne. Wasz patriotyzm i wierność i do naszej osoby i pomnożyłoby przywiązanie, nasze i u wam, gdyby do tego zupełności przyść można. Jeżeliśmy wam nie udzielili takich posiłków, iakowe nieść pragnęło nasze serce, z bolesnym uczuciem widzieliśmy do tego odjętą nam przez okoliczności możność.

Narodzie! zwrócona ci jest spokojność, a z nią rząd konstytucyjny. Najmilszym nam będzie zatrudniem, stać się zażreć bliżny przez wojnę krajowi zadane, poznawać i nadgradzać tych, którzy się dobrze zasłużyli, i zwrócić porządek dla pomyślności waszej potrzebny. Z twojej strony narodzie, przyłączysz się do tego z zupełnym zaufaniem w władzach rządowych, które nie inaczej kierowane będą, iak samiarzem naszych oycowskich dla ciebie chęci.

Dan w Frankforcie nad Menem dnia 24 Czerwca 1809 roku.

(Pod.) *Frederyk August.*

przez Króla

(L.S.) Minister Sekretarz stanu

Stanisław Breza.

Zgodno z oryginałem:

Euszczewski,

Minister Spraw wewnętrznych.

JW. Ludwik Kamieniecki, Jenerał brygady, mianowany gubernatorem tutejszey stolicy, a W. Pułkownik Kamiński, komendantem placu, rozpoczęli już urządowanie swoje. — W. Pułkownik Hornowski, który dotąd pełnił obowiązki gubernatora i plac komendanta Warszawy i twierdzy Pragi, powołany przez J. O. Xcia naczelnego dowodzącę woy-

ska, ażeby obiał pułk pod nazwiskiem Zamoy-skich, odjeżdżając z tąd, powszechny po sobie żał tutejszych mieszkańców zostawia, a pamięć jego w sercu ich zawsze tkwić będzie.

Dawniejsi officialiści Pruscy w liczbie znaczney na Berlinkach odpływają do starych Prus.

Dwoch officerow Francuzkich, i jeden sekretarz legacyi, którzy przybyli od ambasady Francuzkiej z Persyi do Warszawy, wyjeżdżając z tego miasta do Paryża.

Odebraliśmy świeżo nadesłany z samego Stralsundu opis zupełnego pobicia bandy Schillowskiej, iakiego żadna jeszcze zagraniczna gazeta tak dokładnie nie umieszcila. Wspomniony opis tym chętniej kładziemy iż jest nowym dowodem, że woysko nasze wszędzie, gdzie tylko spotkać się z nieprzyjacielem przychodzi, na zwycięzkie laury zasługuje: oddamy tym sposobem hoła waleczności jego, i razem ciekawości czytelników naszych dogodziemy.

Gdy się Schill przybliżał do Stralsundu, Jenerał brygady Kandras, komendant miasta, podzielił na trzy części garnizon w jego komendzie będący; zostawił artyleryą w mieście wraz z dwoma batalionami piechoty Meklemburskiej, z dwoma armatami, i 50 końmi jazdy pułku 4go po Kapitanem Pserskim, sam stanął dwie mile od Stralsunda, i w rowney odległości postawił majora z batalionem trzecim Meklemburskim i Porucznika Devala z 14 ludźmi, i 50 huzarow Meklemburskich. — Schill nie mógł wejść do miasta tylko albo przez drogę, gdzie był Jenerał Kandras, albo gdzie stał major Meklemburski, i tę sobie obrał; a pobitwszy niechęcych się do Meklemburczykow wszedł do Stralsundu, gdzie artylerya Francuzka mężny dawała odpor, tak: iż kanonier

jeden pałaszem Schilla w głowę ranił; nie będąc jednak wspartą, zabrana została. — Jenerał Kandraś cofał się ku Anklam, a w tym czasie od Jenerała dywizyi Liebert kommandanta Szczecina, odebrał rozkaz Szefa szwadronu Zaiączek, aby iak najprędzej w sto koni jazdy naszej szedł łączyć się z Jenerałem Kandraś. Jakoz d. 24 Maja wyszedłszy, strzał w Anklam (mil 13 odległe od Szczecina) d. 25, i pomimo rozgłaszaney po drodze wiadomości, iakoby Jenerał Kandraś zupełnie rozpędzonym bydz miał, jednak Szef Zaiączek maszerował z swym oddziałem, i zabezpieczył most na rzece Pena, do któregoś palenia już podjazd Schillowski się zbliżał, lecz spostrzegłszy naszą jazdę pierschnął. — Tym sposobem Szef Zaiączek zabezpieczył cofanie Jenerałowi Kandraś, który z piechotą Meklemburską (z której przeszło 400 ludzi uciekło) z 50 koniami naszej jazdy łączył się z Szefem Zaiączkiem, i dowiedział się o zbliżaniu się do Stralsundu Jenerała dywizyi Gratien z dwoma regimentami piechoty Hollenderskiej (która w większej połowie z Polaków złożona) z batalionem Duńskim, jedną kompanią artylerji konney Hollenderskiej, jednym pułkiem jazdy Hollenderskim, huzarami i Duńskim, co wszystko 3000 ludzi wynosiło. — Sam Jenerał Kandraś zbliżał się z swoją siłą do Stralsundu, wysławszy wprzód Porucznika pułku 4go jazdy Develsi z 14 ludźmi na wzwisdy, gdzie się Jenerał Gratien znajdnie, lecz w marszu dowiedział się, iż już Jenerał Gratien zupełnie Schilla pobit. Sam Schill zabity od kuli karabinowey w głowę trafiony i ludzi blisko 300, między którymi nasywięcej było Meklemburczyków, którzy na stronę Schilla przeszli. Jenerał dywizyi woyska Hollenderskiego Castelet i dwóch, Ssefow batalionu zginęło od strzałów z okien, gdyż banda Schillowska, po kamieńcach się ukryła, i stamtąd wiele szkodziła. — Przeszło

1000 ludzi Schillowskich zabrano w niewolę, i do Westfalii odesłano, a 150 przeszło huzarom Jenerał Gratien w polu dał pardon, i odesłał ich w kraj Pruski z officerem Hollenderskim, gdzie rozbrojeni i pod decyzją Króla Pruskiego oddani zostali. — Officer z woyska Szwedzkiego wypędzony Peterson, który nasywięcej w Stralsundzie urządził, i jeden dezertter przez sąd rozstrzelani zostali. — Miasto było na 3 godzinny rabunek oddane, lecz roztropnem urządzeniem Jenerała Gratien, który rozkazał dać dla żołnierzy wódki, wina, &c. ocalone zostało od rabunku. — Ludzie nasi z kres w niewolę przez Schilla zabrani, ocaleni zostali, lecz koni II przepadło; Kapitanowa Psarska z synem zabrana, uszła, cały jednak ekwipaż męża, iey garderoba, sprzęty i pieniądze, i Porucznika Sliwowskiego, officera bardzo biednego, zabrany został. — Schill był człowiek bez żadnego gieniuszu, co dzień w Stralsundzie pijany, lecz rzadki w dalsiejszym wieku okrutnik, bo własną ręką w pojeździe przyprowadzonego kommissarza Francuzkiego zabił. Kanonierowi, który go ranił, w własnym mieszkaniu we dwa dni; kazawszy go przyprowadzić i pokazawszy mu ranę, w głowę z pistoletu wystrzelił; i tym podobnych wiele okruciaństw robił. — Naszych ludzi 14 od pułku 4go zabranych na kresach, nie mogąc namowić do swej służby, zamknąc w więzieniu, i sam tylko chleb i wodę im dawał rozkazał. „

Z Wiednia d. 8. Czerwca.

Czynią tu rozmaite domysły względem zyczenia Węgrzynow, iakliby im pozwolono oświadczyć się względem propozycyi, które im podał Cesarz w odezwie swoiey pod d. 15 Maja. Powszechnym prawie jest zdaniem, iż naród Węgierski byłby podzielony w wyborze Króla między Hrabią Illezbazy i Jene-

ralem Esterhazy, który jest kapitanem gwardyi szlacheckiej Węgierskiej. Hrabia Illezhazy nigdy nie służył wojskowo; lecz w Węgrzech ma wielką wziętość, gruntującą się na popularności jego i zasadach filantropicznych.

Bayka jest, ażeby stolica tutejsza cierpiła niedostatek żywności. Panuje tu bowiem obfitość, i wojsku na niczym niezbywa. Lud Austriacki ubiega się w przedawaniu żywności za gotowe pieniądze, które wojsko Francuzkie z sobą sprowadziło, zwłaszcza, iż bankociele krajowe są dzisiaj prawie za bezcen.

— Dnia 13. — Ogrody w Schönbrun są znowu otwarte dla publiczności. Uważano, iż dnia wczorayszego wieczorem Cesarz Napoleon przechodził się po nim wraz z Ministrem Sekretarzem stanu, i każdego uprzeymie powitał.

Słychać, iż Austriacy z powodu zbliżania się wojska Rosyjskiego ku Ołomuńcowi, wszystkie działa zbywające od obrony miasta, z tamecznych zbrojowni zabrali i uprowadzili.

— Dnia 16 — Niedaleko Wolfsthal, w odległości jedney stacyi pocztowej od Prezburga, postawili Austriacy most na Dunaju i na prawym brzegu tej rzeki przy Wolfsthal szaniec przedmostowy wysypali. Liczne już zachodziły utarczki w celu zdobycia i utrzymania tego szanecu.

Rząd niższy Austrii wydał zażalenie, ażeby każdy mieszkaniec w mieście i na przedmieściach doniósł we 24 godzinach, czyli nie ma u siebie jakiego zbiega Francuzkiego, Bawarskiego, Badeńskiego, Wirtemberskiego &c. lub człowieka niemającego pewnego sposobu do życia, włoczęgę i obcego żyda, a to pod karą zapłacenia 50 złotych do kasy ubogich, lub większą, stosownie do okoliczności.

Auszpurga d. 18 Czerwca.

Dnia wczorayszego przywieziono tu 37

chorągwi i sztandarow Austriackich, które od początku teraźniejszej wojny zdobyto. Przy tych trofeach przeznaczonych do Paryża iechał jeden Pułkownik Francuzki. — Tegoż dnia przybył tu Regiment lekkiej piechoty, należący do gwardyi Cesarza Napoleona. Odpoźnie on przez dzień, a jutro rano udzie się w dalszą drogę do Wiednia. Wspomniany Regiment wynosi 1,600 ludzi, i niedawno został utworzonym w Paryżu. Składa się z dobranej młodzieży średniego wzrostu.

Z Kempten d. 15 Czerwca.

Doszła tu wczoray wiadomość, że rokoszanie zbierający się w znaczney liczbie w przyległych borach, zagrażają uderzeniem na nasze miasto. Dowódzca Francuzki Botosis wysłał natychmiast część wojska swego w ilości odpowiadającej przeciwney sile. Przyszło do żwawey utarczki, w ktorey rokoszanie straciwszy wiele ludzi, przymuszeni byli schronić się z wszystkich stanowisk w swoje wąwozy. Jeden z ich korpusow popłynął pokryjomu rzeką Iller dla uderzenia na miasto przez wieś Durach; lecz kapitan Schröder z batalionem ochotników zręcznymi obrotami zamiar ten zniszczył. Postawiony z swym oddziałem na moście niedaleko Kempten, postać Porucznika Schube z granadycerami Auszpurckimi i z nieco strzelców do Durach, dla rozpoznania okolic. Porucznik ten spotkał rokoszanzow zaraz za wspomnianą wsią; uderzył na nich i tak zgromił, iż ocalenia w nagłej szukać musieli ucieczce. Od wczorayszego wieczora wszystko jest u nas spokojnie; zdaje się, że rokoszanie usuneli się w okolice miast Weiler i Immenstadt.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

 W E S R O D Ą D N I A 19. L I P C A 1809.

Z Lintz d. 12. Czerwca.

Książę Gdański, Marszałek Lefebvre, ma jeszcze główną swoją kwaterę w tutejszym mieście. Dywizya Królewicza Bawarskiego stoi z tej strony Dunaju, a dywizya Jenerała Wrede na lewym brzegu tej rzeki; forpoczty ostatniey codziennie prawie ucierają się z Austryakami, i w krotce do walnej bitwy przypisać może. Według oświadczenia wyższych officerow Bawarskich, Cesarz Napoleon przysposobił już zupełnie plan do zadania wielkiego ciosu Austryi.

Z Lipska d. 26. Czerwca.

Dnia dzisiejszego po południu przybył tu Król Jmć Westfalski z kilku tysiącami wojska Westfalskiego i Hollenderskiego.

— D. 27. — Zaledwo się Król Jmć Westfalski dowiedział o wtargnięciu nieprzyjaciela do kraju naszego, ruszył natychmiast z sześćnastutysięcznym korpusem złożonym z wojska Westfalskiego, Hollenderskiego i Bergskiego, i wspaniale pośpieszył na pomoc napadniętym Sasom. Umknął zaraz nieprzyjaciel, skoro powziął wiadomość o nadejściu tak licznego korpusu.

Przybycie Króla Jmci Westfalskiego, z naszego sprzymierzyńca Monarchy naszego, u-

spokoilo i napełnilo radością serca mieszkańcow. W orszaku tego Króla znajdali się Hrabia Fürstenstein, minister sekretarz stanu, wraz z Posłami: Francuskim, Bawarskim, Saskim i Hollenderskim.

Dnia dzisiejszego między godziną zmią i 5tą po południu odprawił Król Jmć Westfalski lustreya kilku regimentow jazdy i piechoty; otoczony był licznym gronem officerow i strażą honorową, składającą się z kupcow tutejszych. Korpus ten z dobrych ludzi złożony, tudzież wybors iego postawa i obroty, każdego widza w zadumanie wprowadziły. Radosne okrzyki żołnierzy i mieszkańców tutejszych wyburzyły uczucia tych, którzy nas szczęście widzieć w tym Monarsze łaskawego obrońcę oyczyzny naszej,

Stojące tu wojsko ścisłą karność zachowuje i pała chęcią spotkania się z nieprzyjacielem.

— D. 28. — Dnia dzisiejszego około południa wyjechał stąd Król Jmć Westfalski, i z korpusem swoim, który już po części wczoraj ruszył, udał się naprzód ku Dreznowi — Na krótki czas przed wyjazdem swoim, dsł audyencyą deputacyi od magistratu tutejszego, która mu ponowiła hołd uszanowania i wdzięczności. Na pożegnaniu zapewnił deputacyą

o przychylności swojej ku miastu, i oświad-
szył iey ukontentowanie swoje za staranność
w dostarczaniu potrzeb wojskowych; narzesz-
nie domagał się szczerego uwiadomienia o kar-
ności, jaką wojsko jego zachowywało.

Wspomniany Król wydał tu następujący
Rozkaz dzienny.

"Zołnierze! Szybkość marszów wa-
szych i dokładność obrotów naszych, taki skut-
tek dla nieprzyjaciela sprawiły, jak gdyby
przegrał bitwę! Jeszcze dnia onegdajszego o-
kazywał zuchwałość względem sprzymierzyń-
ców naszych, zagrażając pożogą i zniszcze-
niem miast i wsi naszych! — Dziś ze strachem
ucieka przed nami. Zaledwo wystrzymał wi-
dok forpocztów naszych. — Całych ośmiu dał
potrzebował na posunięcie się z Drezna do Lip-
ska, teraz zaś poznał, iż we dwóch dniach
niespełna potrafił umknąć z Lipska do Dre-
zna. — Rozumiał, iż jesteśmy jeszcze nad brze-
gami Fuldy, gdy już przeprawiliśmy się przez
Saule. Niewiedział, iż ani trudów, ani nie-
bezpieczeństw nieznamy, gdy idzie o pomoc
cuotliwemu naszemu sprzymierzyńcowi, Kró-
lowi Saskiemu. — Zołnierze! Pozyskaliś ie-
prawo do szacunku i przyjaźni walecznych Sa-
sów, i w podobnym razie z taką pewnością
spuścić się na nich możecie, z jaką się oni na
was w szlachetnym zaufaniu spuścili. — Dzia-
ło się w głównej kwaterze Królewsko-We-
stfalskiej w Lipsku dnia 26 Czerwca 1809."

(Podp.) Hieronim Napoleon.

Zgodno z oryginałem:

Jenerał dywizyi i Szef głównego sztabu
Reubett.

(Jest wiadomość, że Król Westfalski
na czele wojska swego, wszedł do Dre-
zna.)

Z Frankfortu d. 19 Czerwca.

Sześćdziesiąt wozów załadowanych ammu-
nicyą które tu kilka dni stały, wyszły dziś
rano do Darmstadt; drugi zaś konwoj prochu
nadesłany onegdaj z Moguncyi udał się ku
Hanau.

Onegdaj przybyli do tego miasta Wil-
helm Xiążę Bawarski i jego małżonka, któ-
rzy powracając z Manheimu, chcą odwiedzić
Królestwo Jemność Saskie; Wielka Xiężnicz-
ka Nassau, familia W. Xcia Wirzburskiego;
Hrabia Bose Minister Króla Jmci Saskiego;
Jenerał Cevini Minister Woyny; Pan Hopf-
garten Minister wewnętrzny; Jenerał Forelle
wielki mistrz Królestwa Jemność; Pan Bourgoing
Minister Francuzki; P. Canikow Minister Ros-
syjski; Baron Bethner Minister Króla Würtem-
berskiego przy Dworze Saskim; P. Reitvald
Sekretarz legacyi Francuzkiej.

Marszałek Xiążę Walmy, zjechał tu tak-
że wczoraj, końcem odwiedzenia Królestwa
Jmci Saskich.

Król Jmci Saski odebrał dnia 18 b. m.
gońca; jest to officer Saski, który dnia 14 wie-
czorem z głównej kwatery Cesarza Francuzów
wyjechał (jest to ten sam officer który przez
Warszawę powioził rozkazy J.O. Xięcia Pa-
niątowskiemu.) Na wyjeździe jego ukończono
zupełnie mosty, które wspomniany Mon-
teha na Dunaju stawiać kazał.

Lidy z Peterzburga pod d. 30 Maja nie
niedonoszą o wyjeździe Imperatora Jmci Ros-
syjskiego do wojska.

— Dnia 20 — Wojsko obserwacyjne, be-
dące pod dowództwem Marszałka Xięcia Val-
my, stoi ieszcze spokojnie w tutejszych oko-
licach. Sądzą jednak, iż jeszcze w tym ty-
godniu uda się do Frankonii. Z przeczności
kazał Xiążę Walmy sprowadzić kally z Hanau
do Moguncyi

— *Dnia 21go.* — Marszałek Xiążę Valmy został mianowany dowódcą 5tej i 26tej dywizyi, tudzież woyska edwodowego. Marszałek Xiążę Abrantes będzie dowodził woysku obserwacyjnemu nad Elbą.

Z Paryża d. 21 Czerwca.

Monitor onegdayszy umieścił następujący artykuł: — „List prywatny z Włoch donosi o pobiciu d. 7go b. m. pod Klagenfurt Jenerałow Austryackich Chasteller i Schmit. Zabrano im 1500 jeńców.”

Rządca Stanu i Audytor Karol de Bretenil został mianowany Intendentem Styryi, i mieszkać będzie w Gratz. Rządca Stanu i Audytor Fargues otrzymał urząd Intendenta Karyntyi.

Xiążę Abrantes wyjedzie dnia jutrzejszego z Paryża iak słychać, uda się do Augsburga. — Xiążę Castyglione (Marszałek Augereau) wyjedzie dnia dzisiejszego końcem obięcia dowodztwa w Katalonii.

Dziennik Państwa umieścił następujący artykuł:

„Wszystkie złe wiadomości i pogłoski nayniepomyślniejsze dla Francyi, mają swe źródło w Hollandyi. Tam to, zdaje się, iż niechęci i potwarz pobyły swoy satożyły. Tam to naykłamliwsze i naybardziej oburzające wieści, wynaydowane przez szaleństwo i nienawiść przeciw Francyi; naywięcej znaydują popieraczow. Wielki Boże! Czyż to w Holandyi należy dawać lekkomyślnie wiarę, pogłoskom nieprzychylnym mężtwu i potędze woyska Francuzkiego? Posłuchajmy co mówi jedna z partyi korespondentów, tych to trąb ministeryum Angielskiego, swe echo w Holandyi mających.”

„Xiążę Dalmacyi kapitulował z 24,000

Francuzow, którzy, iako ienicy woieni, weszli już do Londynu. Król Hiszpański opuścił Madryt. Barcelona napowrot przez rokossanow zdobyta. Asturyiczycy zbili i poykali Xięcia Elchingen.”

„Z drugiey strony, rozboynik Sehill porwał Króla Westwalskiego. Dawny Elektor Heski, i nierostropny Xiążę Brunświk-Oels z 20,000 ludzi całe zagarnęli Niemcy. Już Tyrolczycy są w Munich. Woysko Francuzkie obsadzone i zgubione; Cesarz Napoleon tak mało znający sztuki woienney, na czele tak boiaźliwego i nikczemnego woyska, już broń złożył.”

„Otoż w istocie, dcsyc pięknie dostrzeżenia! Hollenderczycy powinni by przestać na zyskiwaniu niezmiernych summ przez kontrabandy, i niezatrwać stałego lądu potwarzami i kłamstwami, podżeganemi przez Gabinet Angielski.”

„Xiążę Elchingen opanował Asturyę, Oviedo i Gijon, połączył się z Xięciem Dalmacyi przy Mincho, a woysko Hiszpańskie bardzoby musiało być niewprawne, aby złączywszy się z Xięciem Belluny w Alkantarze, nieumiało korzystać z swych powodzeń i nieuderzyło z tyłu na Lorda Wellesley, który nierostopnie oddał się od Oporto.”

„Barsellona jest opatrzoną. w Katalonii rzeczy idą pomyślnie, i lepiej jeszcze poydą przez pomoc dać się mającą od Xięcia Castyglione, który uduje się na dawny teatr swey sławy, i powtóray wstęp uskuteczni w Xięciem Girony. Arragonia jest naypostulszniejszą z prowincyi Hiszpańskich.”

„Co do wielkiego woyska Francuzkiego. — Vice-Król Włoski jest w głębi Węgier. Oddziały Xięcia Gdańskiego są w Czechach, daleko już za Lintz, które to miejsce

opatrzone jest niepodobnemi do zdobycia fortyfikacyami. ”

„ Jenerał Bertrand używa iak nacyzyniey całej swey sztuki, dla zwyciężenia najstraszniejszego naszego nieprzyjaciela, Dunaju. W kilka dni stana na nim trzy mosty; pierwszy na tyżwach; drugi na tratwach; trzeci na palach. W piętnaście miesięcy zaledwieby można postawić most na palach, na takiej szecie, iak Dunaj; Jenerał Bertrand może go w piętnaście dni ukończyć. Trajan kazał postawić most na Dunaju, lecz powozy po nim przechodzić nie mogły. Cezar, kazał iak powiadaia, w dziesięć dni zrobić most na Renie, lecz przez ten nie można było prowadzić powozy; a iakaż różnica między Renem i Dunajem! Most na palach, który stawiamy na Dunaju, może być w 15 dni skończonym, i nacyęższe działa przez niego, bezpiecznie przechodzić będą mogły. ”

„ Ubolewamy prawdziwie nad wieściami Hollenderskiemi, i temi, którzy w poniżeniu tego narodu, spekulacyą zakładaią, że wszystko nie idzie podług ich życzeń. Ubolewamy, że Major Schill, który powinien był skończyć życie na ruszowaniu, poległ w Stralsundzie dnia 31 Maja, zgonem walecznych. ”

„ Siły Xięcia Brańswickiego, składaią się z 1,200, a dawnego Elektora Heskiego z 500, ludzi, którzy już wstrzymani i pobici zostali, przez odważnego Saskiego Pułkownika Thielmann. ”

Rozmaite Wiadomości.

Gazeta Hamburgska oddając zawsze należną zaletę waleczności woyska naszego, umieściła następujący artykuł z Warszawy: — Zdumiewać się wypada, iż Polacy dotąd bez obcey pomocy, własney ich sile zostawieni, nie tylko Xięstwo Warszawskie od nieprzyjaciela oswobodzili, lecz nawet całą prawie Ga-

licyą zdobyli, chociaż woysko ich jest podzielone. I tak w Hiszpanii jest ich 18,000 oprócz gwardyi, nadto woysko Polskie osadziło kilka twierdz Pruskich, tudzież Gdańsk, Toruń, Modlin, Serożk, Pragę i Cęstochowę. — Gdyby Polacy mieli zebrane całe woysko, na ten czas Arcy Xzę Ferdynand z 400 tysięcy swoim korpusem swoim, zaraz z początku doznałby przeszkody w posuwaniu się pod Nowym Miałem. Dywizye Jenerałów Dębrowskiego i Zajączka, dopiero po wypowiedzeniu wojny przez Austryaków, uzupelnione i urzadzone zostały. Walczyły jedna z nieprzyjacielem, iak nacydawniejsze woyska. Taki to jest skutek, gdy żołnierz bity się za własną oycyznę. — Pan Berkow, waleczny szef szwadronu z regimentu Turna, religii żydowskiej, zabity pod Kockiem w Galicyi, powszechnie jest szanowany. Poległ on śmiercią prawdziwego bohatera, bo od 15 lat popisował się na wszystkich kompaniach we Włoszech, Niemczech i Polsce. On pierwszy z żydów w Polszcze drogę do honoru ziomkom religią jego wyznającą uTORował, i dał najpiękniejszy dowód waleczności dla innych Izraelitów. — Dalej wyrza wspomniana gazeta, iż iak zapewniali, cudzoziemcy aresztowani w Warszawie, byli w znowie z Schillem; iż Austryacy myśleli zrobić rewolucyą w Xięstwie Warszawskim, zaobydź ie, i opanować Gdańsk, ażeby mieli związek z Anglikami; lecz projekta te spełzły na niczym.

Gazeta Berlińska pod artykułem z Pragi dnia 24 Czerwca, donosi, iż podług urzędowych wiadomości Austryackich z główney kwatery Arcy Xcia Karola, nie ważnego niezaszło nad Dunajem aż do dnia 22 Czerwca.

Jedno z pism publicznych Paryżkich wyraża, iż Rosyianie tak nagle posuwaią się wszad w Serbii, iż niezawodnie polęzają się w Sofii w Bułgaryi. Główna kwatery Turcka chroniła się już aż do Adryanopola.

C E N A   Z B O Ż

Na targu w Krakowie d. i 18 Lipca 1809.

Korze Pszenicy	- - - -	zi. pol.	48 do 52.
— Zyta	- - - -	— —	38 — 40.
— Jęczmienia	- - - -	— —	30 — 34.
— Owsa	- - - -	— —	26 — 28.
— Grochu	- - - -	— —	32 — 40.
— Kalsy iaglaney	- - - -	— —	68 — 72.